

Název:

Referenda

Anotace:

Audiovizuální lekce vznikla na základě spolupráce s **Akademií věd ČR**, přední odborníci si pro nás (učitele) připravili přednášky, které považují za důležitý komentář k současnému světu. Z přednášky jsme pro vás vytvořili lekci, kterou můžete využít přímo v hodinách. Doporučujeme přednášku zhlédnout, umožní vám se v debatě s žáky dostat hlouběji.

Diskuse Akademického fóra - Přímá a zastupitelská demokracie:

<https://www.youtube.com/watch?v=LOW6tBhmLgM>

Anotace příspěvku: Diskuse ukazuje, jak lze přistoupit ke srovnání dvou základních forem demokracie: zastupitelské demokracie a referenda jako projevu demokracie přímé. Přiblížíme si, jak se o obou formách demokracie mluví v sociálních vědách, v právu a ve filosofii. Pokusíme se zorientovat v nejasném terénu mezi přísliby přímé demokracie a obavami, které vyvolává. Cílem je také poukázat na některá zjednodušení, s nimiž se ve veřejné debatě o přímé demokracii běžně setkáváme.

Anotace lekce: Seznámíme žáky s druhy referend, úkoly vedou k zamyšlení, které z nich jsou využitelné v rámci zastupitelské demokracie v její prospěch a které ji mohou ohrožovat a z jakých důvodů. Vnímáme tlak některých politiků k přímé demokracii jako populismus, jež má mimo jiné zastřít neznalost nakládání s pojmy.

Vedeme žáky k uvědomění, že je třeba vědět a znát:

- komu hlas dávám, proč mu ho dávám a mám znalosti o fungování systému, k němuž svou volbou vyjadřuji.

Klíčová slova:

Přímá demokracie, referenda

Doporučený věk:

14+

Délka:

45 – 90 min.

Pomůcky:

Klobouk, čepice (prostě věc na sběr hlasů)

Postup:

1. Upozorníme žáky, že se budeme vracet trochu v čase, kdy ještě prezident nebyl volen přímo občany.

Promítneme žákům I. slajd PPT a oznámíme jim: *Milí občané, Parlament ČR se usnesl na tomto ústavním zákoně (viz slajd). Je rozhodnuto o vyhlášení referenda. Otázka pro referendum viz slajd bod 2 na PPT.* Dotazy si současně potvrzujeme, že chápou základní definici referenda.

2. Rozdáme žákům prázdný papír, jejich úkolem je napsat ANO nebo NE (viz otázka bod 2). Žáci se mohou volby i neúčastnit, ale musí na to přijít sami. Neúčast jim umožníme pouze na základě jejich vlastní iniciativy, možnost jim sami nenabízíme. Volbu se neúčastnit by ideálně měli využít žáci, kteří absolutně netuší, o čem je řeč, co obnáší role prezidenta.

3. Učitel sečte hlasy pro a proti a vyhlásí výsledky. Poděkujeme. Ptáme na argumenty (ANO x NE), píšeme na tabuli.

4. Nyní si vyzkoušíme žákovské znalosti aneb Právě jsem se zúčastnil/a referenda o zásadní celospolečenské otázce. Sami žáci zhodnotí, nakolik se v pravomocích prezidenta vyznají.

Rozdáme mini testíček (Neznámkujeme, přestane pak být legrace...)

PS: Nelíbí se Vám otázky? Klidně je předělejte.

Cíl: Uvědomit si, že volba je závazek, že bych měl/a mít alespoň základní znalosti v případě, že se chci k něčemu vyjadřovat.

Žáky upozorníme, že nakonec se přímá volba prezidenta odhlasovala v Parlamentu, o přímé volbě se nekonalo referendum. A že hlasování v referendu je samozřejmě tajné.

Nevýhody přímé volby prezidenta shrnuje video níže.

Projdeme s žáky odpovědi a můžeme jim pustit kratičké video – vzhledem k chystaným prezidentským volbám se hodí: <https://youtu.be/alu4uKJMerw>

5. Projdeme PPT (druhy referend) + otázky:

Jediné referendum v ČR o vstupu do EU.

Jmenujte důvody, které dle Vás vedou k vyšší poptávce po nástrojích přímé demokracie (místo zastupitelské)?

Zhnusenost politikou, nedůvěra ve volené zástupce, popřípadě, zástupce, které jsem nevolil/a apod.

Poslední slajd:

Pan ředitel právě vyhlásil možnost, aby se žáci podíleli na rozvoji školy. Vyčlenil z rozpočtu 50 000. Skupiny žáků (max. po 4) podávají návrhy, co by do školy za 50 000 Kč pořídili, a odevzdají svým učitelům (můžeme zanést panu řediteli☺).

Vypracoval/a:

Tereza Vodičková

